

Základná škola s materskou školou
Kpt. Nálepku 878/159
Pohorelá

Školský vzdelávací program materskej školy

SLNIEČKO

Stupeň vzdelania	Predprimárne vzdelávanie
Dátum prerokovania v pedagogickej rade	26.8.2021
Dátum prerokovania v rade školy	
Dátum vydania	
Vydal	Mgr. Jozef Šajša, riaditeľ ZŠsMŠ Pohorelá
Vypracovala	PaedDr. Dagmar Krupová zástupkyňa ZŠ s MŠ pre MŠ

OBSAH

1	VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	3
2	VLASTNÉ ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY	5
3	UČEBNÉ OSNOVY	9
4	DĹŽKA DOCHÁDZKY A FORMA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	12
5	STUPEŇ VZDELANIA	12
6	SPÔSOB A PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ.....	12
7	VYUČOVACÍ JAZYK.....	12
8	MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY	13
9	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ.....	14
10	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY	14
	ZÁVEROM.....	15
	ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV	16

1 VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania v materskej škole je dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne ako základu na školské vzdelávanie v základnej škole a na život v spoločnosti (ŠVP pre predprimárne vzdelávanie, 2015).

Cieľom našej materskej školy je uplatňovať filozofiu osobnostne orientovanej predškolskej výchovy, zameranej na rozvoj hodnôt osobnej aj skupinovej kultúrnosti. Tento model vznikol vyústením interakcionalistických teoretických prístupov, ktoré vysvetľujú psychický vývin človeka ako proces interakcie vrodených dispozícií a faktorov prostredia (Lipnická, 2011).

„*Osobnostne orientovaný model predstavuje hlavný nástroj vnútornej premeny materskej školy v duchu humanizmu a demokracie*“ (Opravidlová, In Kolláriková, Pupala, 2001, s. 133).

Základné ciele predprimárneho vzdelávania v modeli osobnostne orientovanej predškolskej výchovy (Kosová, 2007):

- celostný rozvoj osobnosti dieťaťa so zameraním na individuálne možnosti a schopnosti dieťaťa,
- zoznámenie sa dieťaťa so životom v spoločnosti s dôrazom na kooperáciu,
- príprava dieťaťa na vstup do primárneho vzdelávania v základnej škole.

Dôležité atribúty (Opravidlová, 1998):

- Vzťah k dieťaťu (láska k dieťaťu, úcta k jeho osobnosti, dôvera v jeho schopnosti, empatický prístup zo strany učiteľa).
- Vzťah k rodine (partnerský vzťah, neformálna komunikácia, spoluúčasť na vzdelávacom procese, pravidelný infoservis, otvorená spolupráca).
- Vzťah materskej školy k počiatočnému vzdelávaniu (materská škola je most plynulého prechodu dieťaťa z nezáväzného hrového detstva k systematickému vzdelávaniu).

- Hra a situačné učenie (tvorivá hra, experimentovanie, imitácia, dramatizácia...).
- Alternatívnosť (variabilita obsahu, metód, organizácie, eliminácia uniformity, heterogenita, participácia odborníkov na edukačnom procese).
- Individualizácia (rešpektovanie dispozície dieťaťa, diferencovanie cieľov, metód, stratégií, vytváranie optimálnych podmienok pre sebarozvoj dieťaťa).
- Samostatnosť, tvorivosť (iniciatíva, aktivita, samostatné rozhodovanie a zodpovednosť za vlastné konanie, priaznivá socioklíma, rozvoj fantázie, zmyslového vnímania, humor, atmosféra dôvery a spolupráce).

Tradičné princípy ako základ osobnostne orientovanej predškolskej výchovy
(Bruceová,1996):

- Detstvo je považované za plnohodnotnú súčasť života, nie je len prípravou na dospelosť.
- Dieťa je dôležité ako celok (podľa potreby zapájať do výchovy aj adekvátnych odborníkov).
- Učenie nemožno rozškatuľkovať(všetko so všetkým súvisí).
- Vnútoraná motivácia zohráva veľký význam.
- Sebadisciplína sa najlepšie učí v priebehu hier.
- Slovom L. S. Vygotského T. Bruceová vyzdvihuje dôležitosť zóny aktuálneho rozvoja dieťaťa a zóny najbližšieho rozvoja dieťaťa a dáva dôraz na špecifické obdobie detstva.
- Výchovu a vzdelávanie je potrebné začať od toho čo dieťa vie.
- Dieťa má svoj vlastný vnútorný život.
- Prioritou sú ľudské vzťahy.

Ciele školy implementované do výchovy a vzdelávania so zameraním na dieťa:

- Vedomosti, schopnosti, zručnosti získavať prostredníctvom zážitkového učenia sa.
- Uplatňovať vzájomnú pomoc, ochotu poradiť si, priateľskú komunikáciu, dodržiavať dohodnuté pravidlá správania sa.
- Prejavovať radosť, spolupatričnosť s ostatnými deťmi na oslave narodenín.

- Rozvíjať kognitívne a perceptuálno-motorické schopnosti využívaním učebnej pomôcky Lego Dacta.
- Osvojovať si grafomotorické zručnosti realizovaním grafomotorických cvičení.
- Verbálne aj vizuálne interpretovať umelecké diela.
- Rozvíjať telovýchovné zručnosti využívaním telovýchovných pomôcok v interiéri materskej školy, v telocvični a na multifunkčnom ihrisku v areáli školy.
- Riešiť pravidelne matematicko-logické úlohy.
- Precvičovať si správnu výslovnosť jazykovými cvičeniami.
- Orientovať sa v encyklopédiách, diskutovať o prírodovedných témach.
- Uplatňovať digitálne technológie na rozvíjanie digitálnej gramotnosti.
- Pozorovať prírodu, vytvárať si pozitívny vzťah k prírode a k svojej obci.
- Denne aktívne počúvať literárne texty.
- Prezentovať pred kamarátmi v triede obľúbenú knihu.
- Osvojovať si prvky ľudových tradícií pri oslave sviatkov.
- Rozširovať si repertoár ľudových riekaniak a ľudových piesní z nášho regiónu počas fašiangového obdobia.
- Spoznávať lokality Horehronia účasťou na školských výletoch.

2 VLASTNÉ ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY

Zrušením Materskej školy Pohorelá a Základnej školy Pohorelá k 31.12.2008 vznikol 1.1.2009 nový subjekt – Základná škola s materskou školou Pohorelá. Zriaďovateľom je Obec Pohorelá.

Materská škola je umiestnená v priestoroch základnej školy. Od 1.9.2021 sa priestory školy rozšírili o novú, tretiu, triedu. V materskej škole pracujú štyri pedagogické zamestnankyne. Dve triedy majú heterogénne zloženie detí. Dôvody:

- snaha vytvoriť rodinné prostredie,
- podnetnosť pre sociálny, emocionálny, ale aj kognitívny rozvoj detskej osobnosti,
- utváranie zmyslu pre hierarchiu a rešpektovanie autorít,
- pozorovanie vývinu dieťaťa počas dlhšieho časového obdobia, dôkladnejšie poznávanie dieťaťa,
- dlhodobejšia spolupráca s rodičmi prispievajúca ku kvalitatívne hodnotnejším vzťahom medzi rodinou a školou.

V tretej triede sú zoskupené deti pre ktoré je od 1.9.2021 predprimárne vzdelávanie povinné (Zákon č. 209/2019).

Náš školský vzdelávací program dostal názov Slniečko. Aj našu materskú školu sme pomenovali Slniečková materská škola. Nie je to náhoda. „*Slniečko už vstáva, dobré ráno dáva, podťte deti do školičky, takto nás zvoláva. Do škôlky pôjdeme, dobrí tam budeme, oteckovi aj mamičke radosť urobíme.*“

Táto pieseň sprevádza každé dieťa v našej škole od prvého do posledného dňa. Nie je to náhoda, deti to tak cítia. Opýtajte sa ich na obľúbenú pieseň a väčšina z nich nesmelo odpovie - *Slniečko už vstáva...* A aj keď je obloha zamračená, v našej škole ich naozaj víta veľké slniečko. Deti dobre vedia, že potrebný je aj dážď a s ním obloha plná mrakov, ale naše slniečko je poslom dobrej nálady, pokoja, radosti, hier... Naším zámerom je, aby všetky deti zohrievali svojou prítomnosťou prostredie školy ako malé slniečka. Aby sa usmievali, tešili na svojich kamarátov a aj na nás, učiteľky. Aj text našej škôlkarskej hymny sa začína slovami „*Naša škôlka slniečková je...*“

Aj keď zameranie našej materskej školy nie je orientované na jednu oblasť, možno ho chápať širokospektrálne, predsa máme jednu prioritu, ktorou je **uplatňovanie prosociálneho výchovného štýlu**. Povedané jednou vetou: Dospelý bezpodmienečne akceptuje osobnosť dieťaťa a pripisuje mu pozitívne city a vlastnosti. Učiteľky v minulosti implementovali vo výchove a vzdelávaní výchovno-preventívny program *Srdce na dlani*. Ide o preventívny program sociálno-emocionálneho učenia proti agresii a násiliu. Rozvíja empatiu, komunikačné zručnosti, morálne správanie, dobré sociálne vzťahy, súdržnosť v triede a spoluprácu rodiny a školy. Aj keď daný program nerealizujeme doslovne, jeho myšlienka ostala pre nás prioritou.

Každé dieťa v našej škole oslavuje s kamarátmi svoje narodeniny. Tento rituál nám dáva možnosť vyzdvihnúť osobnosť každého dieťaťa neopakovateľným spôsobom. K narodeninovej oslave patrí spev, tanec, fotografovanie, občerstvenie v podobe ovocného džúsu, príprava malého darčeka vyrobeného deťmi a učiteľkou pre oslávenca a fotografií dokumentujúcich priebeh oslavy.

Viac ako dvadsaťpäť rokov majú deti možnosť využívať v hrových aktivitách variabilnú učebnú pomôcku **Legó Dacta**. Učebňa Legó Dacta (5 kontajnerov) je obohatená o lego dopravu (autodráha, vlak s koľajnicami, letisko, lego nákladná doprava), lego písmená, lego matematiku, lego nemocnicu, hasičov, domácnosť. Prostredníctvom tejto učebnej pomôcky podporujeme u detí rozvíjanie kognitívnych a zároveň perceptuálno-motorických schopností.

Taktiež vyše dvadsaťpäť rokov implementujeme do výchovy a vzdelávania alternatívne *prvky metamorfózne didaktiky*. Na tomto základe môžu deti prežívať radostné chvíle v materskej škole pripomínajúcej rodinné prostredie. Vytvárame pokojnú atmosféru, dávame deťom pocit lásky, dôvery, bezpečia s rešpektovaním jeho osobnosti. Uplatňujeme didaktický prístup objavovania sveta na základe vlastného poznania, aktivizovania a motivovania detí do činnosti.

Zapojenie školy v projekte *Digiškola* nám umožňuje rozvíjať u detí digitálnu gramotnosť s ohľadom na špecifiká detí predškolského veku.

Poloha školy predurčuje denne upriamovať pozornosť detí na Orlovu a Bartkovu hoľu, pripomínajúc im jedinečnosť prírodnej scenérie obklopujúcej našu obec.

Priestor základnej školy nám dáva možnosť spolupracovať s rôznymi subjektmi v rámci školy a využívať interiér a exteriér školy na výchovu a vzdelávanie detí. Napríklad školskú knižnicu (oboznamovanie sa detí s fondom detskej literatúry, možnosťou vypožičiavania kníh), telocvičňu, multifunkčné ihrisko (rozvíjanie pohybových zručností a schopností detí), fyzikálno-chemickú učebňu (bádateľské aktivity zamerané na porozumenie prírodných javov), a i. Úzky vzťah nadväzujeme so žiakmi prvého ročníka, založený predovšetkým na vzájomných návštevách (pestovanie vzťahu ku škole). Deti majú možnosť zapojiť sa do detského súboru, navštevovať tanečný krúžok (rozvíjanie hudobných schopností a zručností).

Mnohými aktivitami *v spolupráci s rodinou* uplatňujeme počas celého školského roka rozličné formy výchovy a vzdelávania so zámerom napĺňania cieľov školy. Ide napríklad o pravidelné školské besiedky (prezentovanie detí pred dospelými), návštevu kultúrnych podujatí aj mimo bydliska obce (dieťa v role diváka v prostredí divadla), spevácke či športové podujatia (prezentácia školy), literárne víkendy s maskotom školy – Zvedavníčkom (pestovanie vzťahu k literatúre, spoznávanie knižného fondu pre deti). Viaceré formy výchovy a vzdelávania zastrešuje aj spolupráca s rôznymi subjektmi či už na miestnej alebo okresnej úrovni (polícia, hasiči, miestna knižnica atď). Treba však pripomenúť, že z dôvodu rozšírenia korona vírusu od marca 2020 a následne dodržiavaniu prísnych hygienických opatrení sme mnohé aktivity boli nútení pozastaviť.

Netradičnú *spoluprácu máme s Pedagogickou fakultou Katolíckej univerzity v Ružomberku* – Inštitútom Juraja Páleša v Levoči v osobe doc. PaedDr. Ivany Rochovskej, PhD., ktorá má bydlisko v našej obci. Na Inštitúte Juraja Páleša v Levoči vyučuje predmety v odbore predškolská a elementárna pedagogika. Na tejto platforme spolupracuje s našou školou pri realizovaní inovatívnych projektov najmä s prírodovedným a výtvarným zameraním

(Vesmírne tajomstvá, Motýle, Predmety a ich vlastnosti, Interpretácia vizuálneho umenia, Umelci v materskej škole², Umelci v materskej škole 3, Bádanie v predprimárnom vzdelávaní, Muzikanti v materskej škole a. i.). Ide o projekty, v ktorých dominujú netradičné výchovno-vzdelávacie postupy. Jednotlivé projekty boli publikované pre potreby učiteľskej praxe pravidelne od roku 2010. Projekty školy sú súčasťou cielených vzdelávacích aktivít, v rámci ktorých sa vytvára nosný priestor na postupné dosahovanie vzdelávacích štandardov. Realizované sú zástupkyňou riaditeľa základnej školy s materskou pre materskú školu.

Uplatňovanie pedagogiky Marie Montessori.

Metóda alebo možno skôr filozofia výchovy je založená na pozorovaní potrieb detí pomocou vhodných pomôcok a prostredia tak, aby dieťa rozvíjalo svoj vlastný potenciál. Deti sú často priťahované predmetmi vo svojom okolí, prostredníctvom ktorých rozvíjajú vlastné schopnosti. Deti majú vlastnú hlavu a povahu, hoci sú závislé na svojich rodičoch, v istom zmysle potrebujú mať pocit nezávislosti a to práve pri poznávaní sveta a učení sa nových schopností.

Metóda spája pohybovú aktivitu s rozvíjaním intelektu, nakoľko dieťa spontánne siaha po určitej činnosti na základe istých vnútorných pohnútok. Dieťa sa na činnosť plne sústreďuje a popri tom sa učí. Má zamestnané ruky ale aj hlavu. Správnym pozorovaním dieťaťa možno odhadnúť jeho talenty a danosti. Tým že sa dieťa venuje činnosti, ktorú si samo vybralo a dosiahne v nej úspech, motivuje ho to k ďalšiemu poznávaniu a sebadisciplíne. V prostredí, v ktorom sa dieťaťu nekladú prekážky jeho prirodzeným potrebám, môže prejavovať svoje prirodzené vlastnosti ako spontánny záujem o činnosť, poriadkumilovnosť, sústredenosť alebo sebaovládanie. Len ak máme bezprostrednú skúsenosť s určitou činnosťou alebo predmetom, sme schopní si informáciu zapamätať tak, aby zostala uchovaná. Informácie o okolitom svete získané práve prostredníctvom zmyslov sú zárukou úspešného učenia.

Dôležité je odhadnúť správny čas pre ponúknutie určitej činnosti. Dieťa preto potrebuje byť vo vhodnom prostredí, ktoré mu v správnom čase určitú činnosť ponúkne. Mária Montessori venovala celý život tomu, aby vypracovala pedagogický systém založený na spontánnej a nezávislej aktivite dieťaťa. Jeho aktivita je vyvolaná záujmom o konkrétnu činnosť, ku ktorej dieťa vedú isté vnútorné pohnútky. Tie môžu byť ukazovateľom smerovania dieťaťa v ďalšom živote.

Základným pilierom výučbovej metódy je často citovaný výrok dieťaťa v materskej škole „Pomôž mi, aby som to dokázal sám.“

3 UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy nášho Školského vzdelávacieho programu Slniečko tvoria vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2008). Vzdelávacie oblasti sú základnou orientačnou jednotkou v štruktúre všeobecného vzdelávania v materskej škole. Dosahovanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí programu je predpokladom pre rozvinutie kompetencií, ktoré sú rozpracované vo vzdelávacích oblastiach a na základe poznania aktuálnych rozvojových možností detí sa konkretizujú v plánoch výchovno-vzdelávacej činnosti.

Didaktické princípy plánovania

V materskej škole vypracovávame týždenné plány s ohľadom na realizovanie projektov s niekoľkotýždňovým trvaním vo výchovno-vzdelávacom procese. V rámci jednotlivých projektov vzdelávacie oblasti vzájomne integrujeme prostredníctvom vzdelávacích štandardov Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.

Výber a rozsah projektov závisí od rozvojovej úrovne detí, od konkrétnej situácie pri plánovaní (napr. od faktora chorobnosti), prípadne niektoré projekty zaraďujeme len jedenkrát za dva školské roky. V rámci realizácie projektovej výučby deti doteraz úzko spolupracovali medzi triedami, mohli sa na báze dobrovoľnosti zúčastňovať projektovej výučby v druhej triede. Keďže sme od 1.1.2021 otvorili tretiu triedu pre deti s povinným predprimárnym vzdelávaním, vznikol priestor pre výber projektov v každej triede podľa rozvojovej úrovne detí nezávisle od výberu v inej triede.

Projekty školy realizované so stabilnou časovou dotáciou v jednotlivých ročných obdobiach

Ročné obdobie	Názov projektu	Zameranie projektu
Jeseň	Hurá, škola volá!	Adaptácia dieťaťa na školu po letných prázdninách s dôrazom na novoprijaté deti (vytváranie emocionálneho bezpečia).
	Jeseň pani bohatá...	Zameranie na zmeny v prírode, plody jesene, rastlinstvo.

Zima	Sviatočný čas – Mikuláš, Vianoce	Podporovanie radosti detí z očakávania Mikuláša. Zameranie na kresťanské tradície ¹ , upevňovanie vzťahu s rodinou.
	Fašiangy- Veselý svet	Oboznamovanie s ľudovými tradíciami, s regionálnou kultúrou. Orientácia na ľudové piesne.
Jar	Slniečko čaruje -Veľká noc	Prebúdzanie prírody (jarné kvety, podmienky rastu rastlín), veľkonočné zvyky.
	Bádanie Moja mama	Vyzdvihnutie materinskej starostlivosti, lásky k matke, oboznamovanie s pracovnými činnosťami.
Leto (jún)	Príroda okolo nás	Charakterizovanie ročného obdobia.
	Rozlúčka s predškolákmi	Príprava na rozlúčkovú besiedku v spolupráci s rodinou.

Projekty školy bez stabilnej časovej dotácie

Názov projektu	Zameranie projektu
Prírodné javy	Oboznámenie sa s prírodnými javmi: svetlo a tieň, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie látok vo vode, zvuk, sila a pohyb, magnetizmus, voľný pád predmetov.
Doprava	Dopravné prostriedky, dopravné značky, správanie sa v role chodca, cyklistu.
Ľudské telo	Pomenovávanie častí ľudského tela, fyziologické funkcie tela, zmyslové orgány, starostlivosť o svoje zdravie.
Naša dedina	Lokalita obce, život v obci, rozdiel medzi mestom a dedinou.

¹ Materskú školu navštevujú deti z kresťanských rodín.

Predmety a ich vlastnosti	Bádateľské aktivity zamerané na skúmanie predmetov vyrobených z prírodných materiálov a z materiálov človekom upravených.
Vesmírne tajomstvá	Zamerané na Mesiac, Slnko a iné hviezdy, planéty, let do Vesmíru.
Vedci v materskej škole	Bádateľské aktivity na tému vzduch a počasie.
Zvieracia ríša Vtáky	Domáce zvieratá, lesné a exotické zvieratá, vtáky – prostredie v ktorom žijú, typické charakteristické znaky, životné prejavy živočíchov a vtákov.
Muzikanti v materskej škole	Oboznamovanie s hudobnými nástrojmi.
Rok s bábätkom v materskej škole	Realizovanie aktivít na podporu výchovy detí k manželstvu a rodičovstvu.

Projekty školy realizované postupne v priebehu celého školského roka

Názov projektu	Zameranie projektu
Oslava narodenín dieťaťa	Prežívanie slávnostných chvíľ s kamarátmi pri oslave narodeninového dňa, upevňovanie prosociálneho správania sa detí.
Svet rozprávok	Denné zaraďovanie počúvania rôznych literárnych žánrov (aj na pokračovanie) s rôznou tematikou.
Farbička Čarbička	Upevňovanie grafomotorických zručností.
Umelci v materskej škole	Interpretácia vizuálneho umenia.
Športovci	Rozvíjanie pohybových schopností a zručností.
Hlavička makovička	Riešenie matematicko-logických úloh.
Kamaráti písmenká	Rozvíjanie správnej výslovnosti a začiatkov čitateľskej gramotnosti detí.
Práva dieťaťa	Priblíženie práv dieťaťa zážitkovým učením.

4 DĹŽKA DOCHÁDZKY A FORMA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Dochádzka dieťaťa do materskej školy môže byť jednoročná (plnenie povinného predprimárneho vzdelávania) až päťročná (v prípade nástupu dieťaťa do materskej školy v dvoch rokoch a v prípade pokračovania povinného predprimárneho vzdelávania).

Forma výchovy a vzdelávania: celodenná s možnosťou poldennej.

5 STUPEŇ VZDELANIA – predprimárne vzdelanie

6 SPÔSOB A PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Povinné predprimárne vzdelávanie sa týka detí, ktoré do 31.8. príslušného kalendárneho roku dovŕšili vek 5 rokov. Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Predprimárne vzdelávanie môže dieťa ukončiť aj vtedy, ak nedovŕšilo šiesty rok veku, ale podľa vyjadrenia príslušného školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného školského lekára pre deti a dorast môže nastúpiť do prvého ročníka na elementárne vzdelávanie.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je *Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania*, ktoré vydáva ZŠ s MŠ Pohorelá.

Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelania je deťom slávnostne odovzdávané na rozlúčkovej besiedke, jeden deň pred skončením školského roku, na obecnom úrade alebo v priestoroch materskej školy. Realizácia rozlúčkovej besiedky závisí od dohody rodičov detí a pedagogických zamestnancov materskej školy.

7 VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovacím jazykom v materskej škole je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

8 MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY

Prostredie školy vytvára podmienky pre celkovú pohodu dieťaťa a pozitívne ovplyvňuje osobnosť dieťaťa, uspokojuje psychické, citové a telesné potreby, je útulné, príjemné a harmonické. Harmonickosť prostredia je jeho premenlivou a ovplyvniteľnou zložkou. Deti mu spoločne s učiteľkami vtlačajú osobitý pôvab, starajú sa o poriadok a jeho estetickú úpravu. Prostredie úzko súvisí s cieľmi materskej školy, výchovno-vzdelávacou činnosťou, obsahom výchovy a vzdelávania, s učením sa dieťaťa. Odrážajú sa v ňom každodenné pokroky, zmeny a novinky realizovaného programu.

Materiálne prostredie je základom vnútorného prostredia. Voľne, pre deti viditeľne uložené pomôcky sú súčasťou materiálneho vybavenia. K štandardnému a nezastupiteľnému vybaveniu patria hračky. Ich výberu, kvalite a veku primeranosti venuje škola zvýšenú pozornosť.

Súčasťou materiálno-technického vybavenia materskej školy je detská a odborná literatúra, učebné pomôcky, telovýchovné náradie a náčinie, hudobné nástroje, didaktická a audiovizuálna technika, výpočtová technika. Vlastníme dve interaktívne tabule, počítače s príslušenstvom, digitálne učebné pomôcky (včela beet-bot, robotický bager, digitálne mikrofóny, digitálny mikroskop, digitálna kamera).

Škola je dostatočne vybavená spotrebným materiálom na výtvarné, grafomotorické, pracovné činnosti. Základným nábytkom pre deti sú stoly a stoličky. Detské stoly sú umiestnené vo svetlej časti miestnosti so správnym dopadom svetla. Rozmiestnenie nábytku rešpektuje potrebu detí mať dostatok priestoru na hry, pohybové a relaxačné cvičenia a odpočinok.

Vo vnútornom prostredí triedy je vymedzený voľný priestor pre spoločné pohybové aktivity, pohybové hry, priestor pre hry a pracovné aktivity. Hrové a pracovné kútiky sa umiestňujú v priestore, ktorý je vybavený účelovo a slúži na spontánne hry detí a učiteľkou plánovaných a riadených výchovno-vzdelávaciu činnosť. O tematickom zameraní hrových kútikov a ich obmieňaní rozhoduje učiteľ spolu s deťmi podľa plánovaných činností.

Do areálu základnej školy s materskou školou patrí školský dvor materskej školy (preliezačky, hojdačky, pieskoviská, kolotoče) a školský dvor základnej školy, telocvična,

multifunkčné ihrisko. Vonkajšie priestory umožňujú deťom pohybové činnosti, tvorivé, konštrukčné a umelecké činnosti. V súčasnosti je v riešení v spolupráci s obcou obnova priestoru detí na pobyt vonku, ktorý po rekonštrukcii obecného úradu deti nemohli využívať.

Stravovanie detí je zabezpečované prenášaním stravy zo školskej jedálne základnej školy, v materskej škole je vytvorená kuchynka, v ktorej kuchárka prinesenú stravu rozdeľuje a prináša do tried.

9 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ

Hodnotenie detí realizujeme :

- Slovným hodnotením priebežne vo výchovno-vzdelávacom procese.
- Používaním pozorovacích hárkov z hrovej činnosti detí.
- Vypracovávaním diagnostických listov.
- Na základe portfólia dieťaťa, hospitačnej činnosti, priebežného pozorovania v triedach zástupkyňou pre materskú školu.
- Prostredníctvom vystúpení detí na pôde školy aj mimo školy.
- V spolupráci s CPPP a P Brezno podľa dosiahnutých výsledkov detí pri vypracovaní úloh zameraných na školskú pripravenosť.

Nástroje hodnotenia:

- Pozorovanie dieťaťa v činnosti, jeho postavenie v kolektíve.
- Pozorovanie triedy ako skupiny.
- Skúšky verbálnych výpovedí.
- Analýza grafického vyjadrenia.
- Skúšky kreativity, umeleckého vyjadrenia.
- Skúšky telovýchovných a pohybových zručností.
- Skúšky pracovnej zručnosti.
- Rozbory s dieťaťom a rodičmi.

Pri hodnotení dieťaťa využívame tzv. individuálny rámec, t.j. výkony dieťaťa porovnávame s ním samým.

10 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY

- Plán kontrolnej činnosti.
- Plán hospitačnej činnosti.
- Výsledky plnenia ročného plánu.
- Plnenie Školského vzdelávacieho programu Slniečko.
- Hodnotiaca správa a zázpisnica z hodnotenia za každý školský rok (uložená v osobnom spise zamestnancov).

Podrobnosti o vnútornej kontrole zamestnancov školy sú rozpracované v ročnom pláne školy na príslušný školský rok.

ZÁVEROM

Dokázat' načúvať' detskej duši je veľké umenie, ktoré nás robí šťastnými.

Snahou nášho kolektívu je, aby prostredie materskej školy pripomínalo deťom rodinnú atmosféru, aby v nej zažívali pocit radosti, pohody a šťastia. Vypracovaný Školský vzdelávací program Slniečko budeme aj naďalej dopĺňovať a skvalitňovať podľa aktuálnych možností a podmienok v prospech všetkých detí materskej školy.

Každodennými aktivitami s deťmi chceme prispievať k priblíženiu sa ideálu výchovy a vzdelávania, ktorým je dobrý, múdry, aktívny, šťastný a zodpovedný človek. Pokladáme za veľmi dôležité vnímať potreby každého jedného dieťaťa, jeho túžby, predstavy, intenzívne vnímať prejavy radosti či smútku. Zároveň si plne uvedomujeme, že sú to práve deti, ktoré robia náš život zmysluplným, krásnym, že práve vďaka deťom môžeme prežívať pravé ľudské šťastie.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

- BRUCEOVÁ, T. 1996. *Předškolní výchova*. Praha: Portál, 1996. 176 s. ISBN 80-7178-068-5.
- CEJPEKOVÁ, J. 2001. *Pedagogika predškolského veku*. Zvolen: Bratia Sabovci, 2001. 104 s. ISBN 80-8055-491-9.
- JASTRABANOVÁ, E. Prosociálny výchovný štýl. [online]. Dostupné na: http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszagi_nemzetisegek/szlovakok/slovinci_nar_2005/pages/005_prosocialny_vychovny.htm
- KOSOVÁ, B. - KASÁČOVÁ, B. 2007. *Základné pojmy a vzťahy v edukácii*. Banská Bystrica: PF UMB, 2007. 162 s. ISBN 978-80-8083-525-5.
- KOSOVÁ, B. 1998. *Vybrané kapitoly z teórie personálnej a sociálnej výchovy*. Banská Bystrica: PF UMB, 1998. 134 s. ISBN 80-8083-043-6.
- KRUPOVÁ, D., ROCHOVSKÁ, I. 2013. *Produktívne metódy a ich využitie v materskej škole*. Metodicko-pedagogické centrum, 2013. 70 s. ISBN 978-80-8052-503-3.
- KRUPOVÁ, I., KRUPOVÁ, D., AKIMJAKOVÁ, B. 2010. *Využívanie interpretácie vizuálneho umenia v predprimárnom vzdelávaní*. Ružomberok : Pedagogická fakulta KU, 2010. 96 s. a CD s prílohami. ISBN 978-80-8084-534-6.
- LIPNICKÁ, M. 2011. *Predškolská pedagogika*. Prešov: Rokus, s. r.o., 2011. 152 s. ISBN 978-80-89510-01-6.
- OPRAVILOVÁ, E. – GEBHARTOVÁ, V. 1998. *Jaro v mateřské škole*. Praha: Portál, 1998. 128 s. ISBN 80-7178-210-6.
- OPRAVILOVÁ, E. 1998. Osobnostne orientovaná předškolní výchova. *Predškolská výchova*, 1998/1999. roč. 53, č.1, s. 1-3. ISSN 0032-7220.
- PUPALA, B. – KOLLÁRIKOVÁ, Z. 2001. *Predškolská a elementárna pedagogika*. Praha: Portál, 2001. 456 s. ISBN 80-7178-585-7.
- ROCHOVSKÁ, I. 2011. *Využívanie bádateľských aktivít v materskej škole*. Ružomberok : VERBUM – vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2011, 74 s. ISBN 978-80-8084-666-4.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2014. *Developing the Science Education of Children at a Preschool Age Within the Context of Cultural Literacy = L'éducation aux sciences chez les enfants d'âge préscolaire dans le cadre de la compétence culturelle*. Chełm : Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie, 2014. 117 s. ISBN 978-83-61149-38-5.

- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2015. *Rozvíjanie prírodovedného vzdelávania detí predškolského veku v kontexte kultúrnej gramotnosti*. Ružomberok : VERBUM – vydavateľstvo KU, 2015. 144 s. ISBN 978-80-561-0254-1.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2015. *Vědci v mateřské škole. Aktivity pro malé badatele*. Praha : Portál, 2015. 152 s. ISBN 978-80-2620-818-1.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2015. *Využívání metod zážitkového učení v mateřské škole*. 2. prepracované vydanie. Ružomberok : VERBUM – vydavateľstvo KU, 2015. 86 s. ISBN 978-80-561-0238-1.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2016. *Umělci v mateřské škole. Aktivity zaměřené na interpretaci výtvarného umění*. Praha : Portál, 2016. 176 s. ISBN 978-80-262-1120-4.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2016. *Hráme sa a tvoríme. Aktivity pre deti v materskej škole s využívaním produktívnych metód*. Pro Solutions, s.r.o., 2016. 164. s. ISBN 978-80-8139-076-0.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2018. *Vědci v mateřské škole. 2 Aktivity pro malé badatele*. Praha : Portál, 2018. 136 s. ISBN 978-80-2620-1391-8.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2018. *Využívání Rok s bábátkom v materskej škole. Aktivity zamerané na výchovu k manželstvu a rodičovstvu*. Ružomberok : VERBUM – vydavateľstvo KU, 2018. 122. s. ISBN 978-80-561-0538-2.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2018. *Bádanie v predprimárnom vzdelávaní. Prírodné javy*. Praha : Ružomberok 2018. 153 s. ISBN 978-80-561-0580-1.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2019. *Umelci v materskej škole 2. Výtvarná výchova (aj) pre nevýtvarníkov*. Ružomberok 2019. 136 s. ISBN 978-80-561-0667-9.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2020. *Umelci v materskej škole 3. Interpretácia umeleckého diela v intenciách pedagogiky Márie Montessori*. Ružomberok 2020. 96 s. ISBN 978-80-561-0777-5.
- ROCHOVSKÁ, I., KRUPOVÁ, D. 2021. *Muzikanti v materskej škole*.: Ružomberok 2021, s. ISBN.(v tlači)
- Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách*. Bratislava : Štátny pedagogický ústav, 2016. Dostupné na: http://www.statpedu.sk/sites/default/files/nove_dokumenty/statny-vzdelavaci-program/SVP_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10A0_6jul2016.pdf

Školský vzdelávací program bol prerokovaný na pedagogickej porade dňa 26.08.2021. Po revidovaní ŠkVP Slniečko zo dňa 28.8.2018 (schválený 28.6.2016) ide o jeho druhé prepracované vydanie.

Pedagogickí zamestnanci vyjadrujú súhlas s jeho obsahom :

PaedDr. Dagmar Krupová

Anna Krešáková

Štefánia Pohorelcová

Mgr. Simona Baksová

Rada školy ZŠ s MŠ Pohorelá prerokovala Školský vzdelávací program Slniečko dňa:

Predseda:

Školský vzdelávací program vydal dňa:

riaditeľ ZŠ s MŠ Mgr. Jozef Šajša